

Stichting Individuele
Verzekeringsaanspraken Sjoa

De heer Ph. Staal
P.O. Box 1411
37113 PARDES HANNA
ISRAEL

Archief Philip Staal

Ons kenmerk
STAPAR

Den Haag
13 mei 2011

Betreft
Jaarverslag SIVS 2010

Geachte heer Staal, *beste Philip,*

Namens het bestuur stuur ik u het jaarverslag van onze Stichting over het jaar 2010.

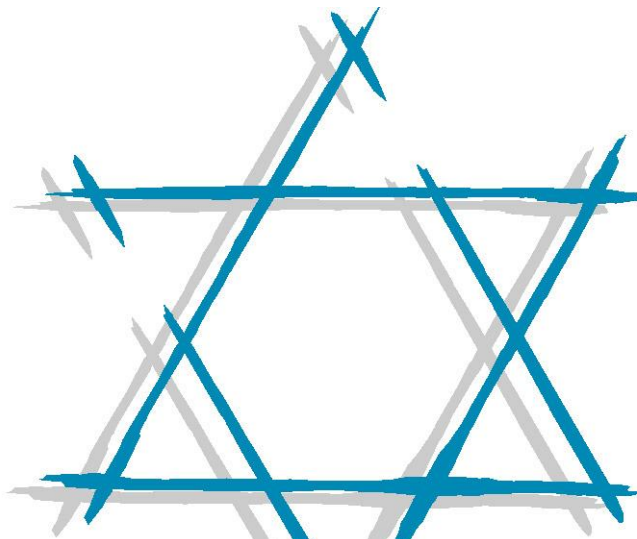
Met vriendelijke groet,

H.T.C.J. van der Well
directeur

Bordewijklaan 4 / Postbus 91475 / 2509 EB Den Haag

Telefoon: 070-3338546 / Fax: 070-3338846

e-mail: info@stichting-sjoa.nl / internet: www.stichting-sjoa.nl

Stichting Individuele
Verzekeringsaanspraken Sjoa

JAARVERSLAG

2010

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
1. Inleiding.....	2
2. Bestuur.....	4
3. Bezwaarcommissie.....	4
4. Secretariaat	5
5. Aanvragen	5
6. Uitkeringen.....	9
7. ICHEIC/VS/Internationale ontwikkelingen.....	13

Bordewijklaan 4
Postbus 91475
2509 EB Den Haag
Telefoon: 070 – 333 85 46
Fax: 070 – 333 88 46

Internet: www.stichting-sjoa.nl
E-mail: info@stichting-sjoa.nl

1. Inleiding

De Stichting Individuele Verzekeringsaanspraken SJOA (SIVS) is voortgekomen uit de overeenkomst die in november 1999 gesloten werd tussen het Centraal Joods Overleg Externe Belangen (CJO) en het Verbond van Verzekeraars (Verbond).

Een onderdeel van de overeenkomst bestond uit het door het Verbond ter beschikking stellen van een bedrag van 20 miljoen gulden (ca. € 9 miljoen), bestemd voor individuele uitkeringen aan rechthebbenden op grond van na de Tweede Wereldoorlog niet uitgekeerde levensverzekeringopolissen.

De Stichting Individuele Verzekeringsaanspraken SJOA werd belast met het onderzoek naar en het uitkeren van deze niet uitgekeerde polissen. De Stichting zou, tenzij de partijen anders overeenkwamen, tot 1 januari 2010 aanvragen in behandeling nemen. In verband met de ontwikkelingen in de Verenigde Staten (zie hoofdstuk 7) had het Verbond in 2008 al toegezegd dat ook na 2009 in Nederland nog aanvragen in behandeling zouden worden genomen. In 2009 is door het CJO en Verbond afgesproken dat het indienen van aanvragen bij de Stichting nog mogelijk zal zijn tot 1 januari 2015. Hier liggen twee belangrijke overwegingen aan ten grondslag. De eerste is de internationale opinie dat er geen einde moet komen aan de behandeling van Joodse oorlogsclaims. Op de Holocaust Conferentie van juni 2009 in Praag is een oproep gedaan aan verzekeraars wereldwijd om door te gaan met het in behandeling nemen van individuele claims. De tweede is dat er nog steeds behoefte blijkt te bestaan aan het beantwoorden van vragen inzake Nederlandse verzekeringen uit de Tweede Wereldoorlog.

Vanaf 2000 is de Stichting actief met het behandelen van aanvragen. In dat jaar werd tevens een lijst met informatie over ca. 750 niet uitgekeerde polissen op het internet gepubliceerd. Eind 2004 is deze lijst uitgebreid met 1.369 namen. Ook tijdens latere onderzoeken zijn er nog gegevens over niet uitgekeerde polissen gevonden en op de internetlijst gezet. Namen met betrekking tot door de Stichting volledig uitgekeerde polissen worden van de lijst verwijderd. Ultimo 2010 stonden er ca. 2300 namen op de lijst.

Het secretariaat van de Stichting doet onderzoek naar levensverzekeringopolissen waarvan polisgegevens bekend zijn. Het resultaat van dit onderzoek wordt voorgelegd aan het bestuur, dat een beslissing neemt.

Verder stuurt de Stichting, indien polisgegevens ontbreken, namenlijsten naar alle relevante, bij het Verbond aangesloten, verzekeringsmaatschappijen. De maatschappijen doen onderzoek in hun archieven, voor zover nog aanwezig, en rapporteren hun bevindingen aan de Stichting.

Het eerste jaar van de Stichting kenmerkte zich door een grote hoeveelheid binnenkomende aanvragen, zeker na publicatie van de eerste internetlijst. Het secretariaat was destijds niet berekend op deze hoeveelheid aanvragen. De daaropvolgende jaren kenmerkten zich door uitbreiding en herstructurering van het secretariaat. Het aantal arbeidsplaatsen verzesvoudigde en er kwamen duidelijke procedures voor het behandelen van de aanvragen.

Het aantal aanvragen bleef in de jaren 2001 tot 2004 op een hoog niveau, ruim boven de 2.000 per jaar. In 2004/2005 is het aantal aanvragen gedaald naar gemiddeld 1.500.

In 2004 werden voor het eerst meer aanvragen afgehandeld dan er binnenkwamen. In de eerste jaren werd prioriteit gegeven aan de meest kansrijke aanvragen.

De publicatie van nieuwe namen op het internet in december 2004 heeft in 2005 geleid tot een toename van het aantal aanvragen dat betrekking had op deze lijst. In 2006 zijn de laatste aanvragen van de internationale ICHEIC Commissie ontvangen. (Zie hoofdstuk 7.)

Van 2006-2008 nam het aantal aanvragen sterk af tot een niveau van 400-500 per jaar.

Het jaar 2009 heeft een verdubbeling laten zien van het aantal aanvragen. Dit had vooral te maken met publiciteit rond de Stichting vanwege verlenging van de aanvraagtermijn tot 2015. Dit effect heeft ook nog nagewerkt in 2010. Het aantal aanvragen is wel weer gedaald, maar is nog niet terug naar het niveau van 2006-2008.

2. Bestuur

Het bestuur bestaat -ultimo 2010 - uit:

- mr. E.J. Numann, voorzitter
- mr. P. Neleman, secretaris
- mr. J.G.C. Kamphuisen, penningmeester

Het bestuur is in 2010 acht (2009: acht) keer in vergadering bijeengekomen. Verder heeft het bestuur besloten om 'eenvoudige' zaken te laten beoordelen door een lid van het bestuur, als gedelegeerde, buiten de vergadering om. In 2010 heeft dit zes (2009: acht) keer plaatsgevonden. De gedelegeerde kan eventueel zaken doorverwijzen naar het gehele bestuur.

In totaal zijn er dit jaar 275 (2009: 306) notities, inzake 692 (2009: 717) polissen besproken. Er zijn 708 (2009: 677) beslissingsbrieven verzonden.

Per 1 april heeft de mr. J. de Ruiter afscheid genomen, na meer dan tien jaar op voortreffelijke wijze de rol als penningmeester van de Stichting vervuld te hebben. Hij is opgevolgd door mr. J.G.C. Kamphuisen, emeritus hoogleraar Verzekeringsrecht aan de Radboud Universiteit Nijmegen en oud-advocaat. De heer Kamphuisen zit in het bestuur namens het Verbond van Verzekeraars.

3. Bezwaarcommissie

De bezwaarcommissie bestaat uit:

- mr. H.L.J. Roelvink, voorzitter
- mr. A.S. van Leeuwen, lid
- mr. F.N. Meijer, lid
- mr. M.A. Pach, lid

De heer W.Th.M. van der Velden is secretaris van de bezwaarcommissie, drs. M.M.H. Timmermans plaatsvervangend secretaris.

De bezwaarcommissie heeft in 2010 viermaal (2009: viermaal) vergaderd.

In 2010 zijn vier (2009: zeven) bezwaarschriften ingediend, waarvan er drie werden afgehandeld. Daarnaast werden nog vier van de vijf lopende bezwaren uit 2009 afgewikkeld. Het resultaat was: vijf afwijzingen en twee toewijzingen. Twee bezwaarschriften zijn nog in behandeling.

4. Secretariaat

Voor de werkzaamheden van de Stichting is in 2000 een secretariaat opgericht.

Het secretariaat bestond in 2010 uit vijf medewerkers:

- H.T.C.J. (Henk) van der Well, directeur
- J.T.H.M. (Josée) Groenewegen, stafmedewerker
- drs. J.M. (Matthijs) Bas, onderzoeker
- M.H.J. (Maarten) van der Meer, onderzoeker
- drs. M.M.H. (Matthijs) Timmermans, onderzoeker

De personele bezetting bedroeg over het hele jaar gemiddeld 4,3 f.t.e. (2009: 4,3 f.t.e.).

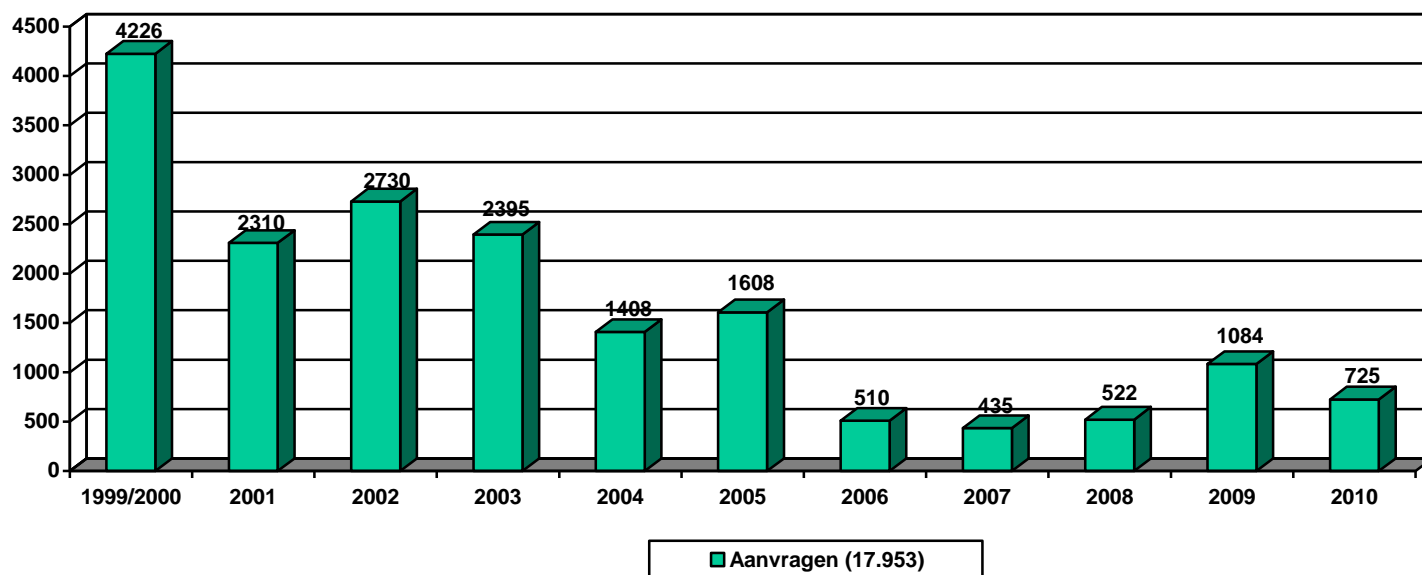
De kosten van de Stichting worden gedragen door de leden van het Verbond die historisch gezien bij deze problematiek betrokken zijn.

5. Aanvragen

In 2010 zijn 725 (2009: 1084) aanvragen ontvangen, gemiddeld 60 (2009: 90) per maand.

In totaal zijn er - tot ultimo 2010 – 17.953 aanvragen ingediend.

Aanvragen

In bovenstaande grafiek zijn de cijfers voor 2004 en 2005 aangepast. Ultimo 2004 bestond er nog een achterstand met betrekking tot het opnemen van ICHEIC aanvragen in de reguliere administratie. Er moesten nog ca. 200 ICHEIC aanvragen geregistreerd worden. Deze registratie heeft begin 2005 plaatsgevonden.

Op een ICHEIC aanvraagformulier konden meerdere namen voorkomen. Ervan uitgaande dat ca. 200 ICHEIC aanvragen overeenkomen met ongeveer 500 reguliere aanvragen, kan aangenomen worden dat het aantal aanvragen voor 2004 - 1.408 (i.p.v. 882) bedroeg en voor 2005 - 1.608 (i.p.v. 2.134).

De aanvragen zijn in te delen in drie categorieën:

1. aanvragen die betrekking hebben op een naam van de internetlijst.
2. aanvragen met gegevens over polis en/of verzekeringsmaatschappij.
3. aanvragen zonder informatie over polis of verzekeringsmaatschappij.

Van de ontvangen aanvragen over 2007-2010 is de verdeling:

	<u>2010</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>Cumulatief</u>
• Categorie 1:	169 (23%)	162 (15%)	102 (20%)	151 (35%)	11%
• Categorie 2:	154 (21%)	129 (12%)	179 (34%)	58 (13%)	11%
• Categorie 3:	402 (56%)	793 (73%)	241 (46%)	226 (52%)	78%

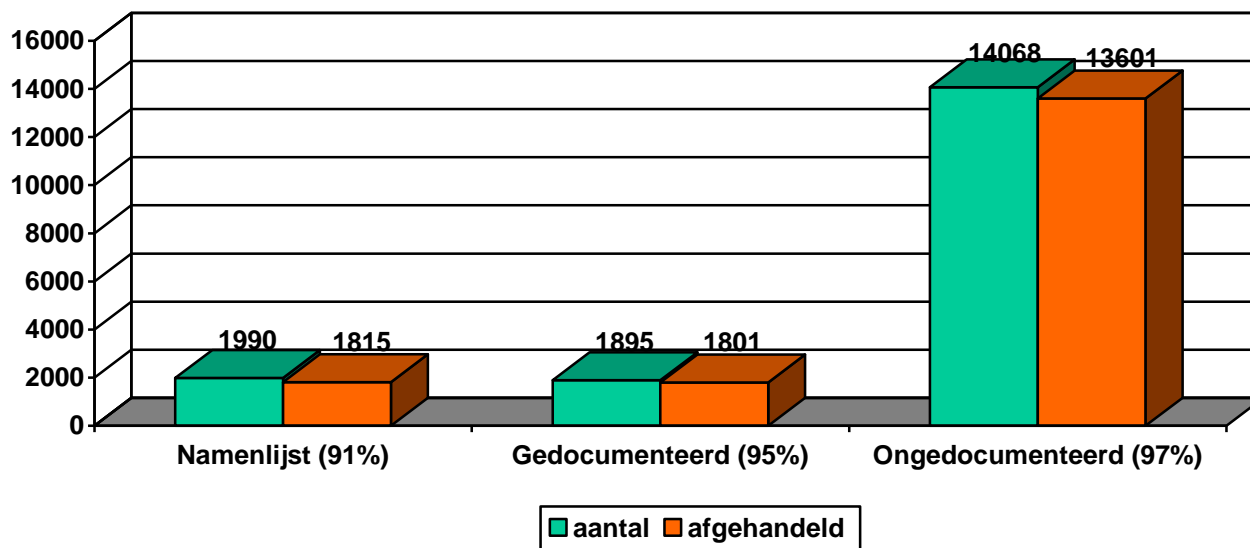
Na de publicatie van 1.369 nieuwe namen op de internetlijst in december 2004 is het percentage aanvragen van categorie 1 aanzienlijk toegenomen. Het percentage schommelt de laatste jaren rond de 20%. De aanvragen in categorie 2 zijn hoofdzakelijk aanvragen die gebaseerd zijn op polissen die tijdens onze onderzoeken zijn aangetroffen. In 2009 was er sprake van een stijging van ongedocumenteerde aanvragen, maar in 2010 is deze categorie weer op het oude niveau gekomen.

Gedurende 2010 is prioriteit gegeven aan de afhandeling van de oudste aanvragen.

- Van categorie 1 is het percentage afgehandelde aanvragen in 2010 gestegen van 87% naar 91%.
- Van categorie 2 is het percentage afgehandelde aanvragen in 2010 gestegen van 90% naar 95%.
- Van categorie 3 is het percentage afgehandelde aanvragen in 2010 gestegen van 92% naar 97%.

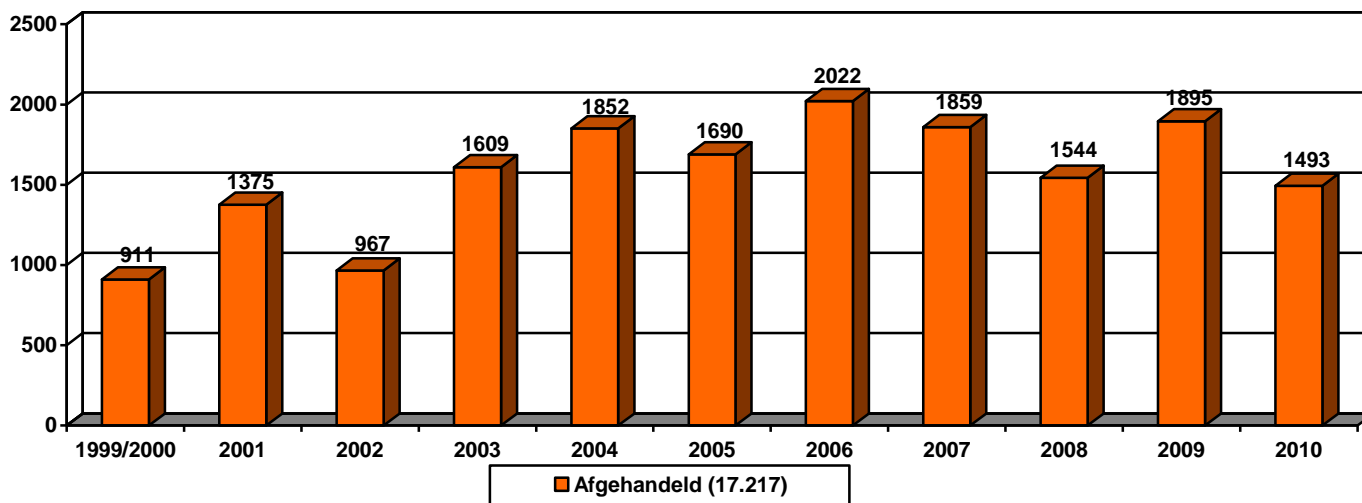

Aanvragen/Afgehandeld per categorie

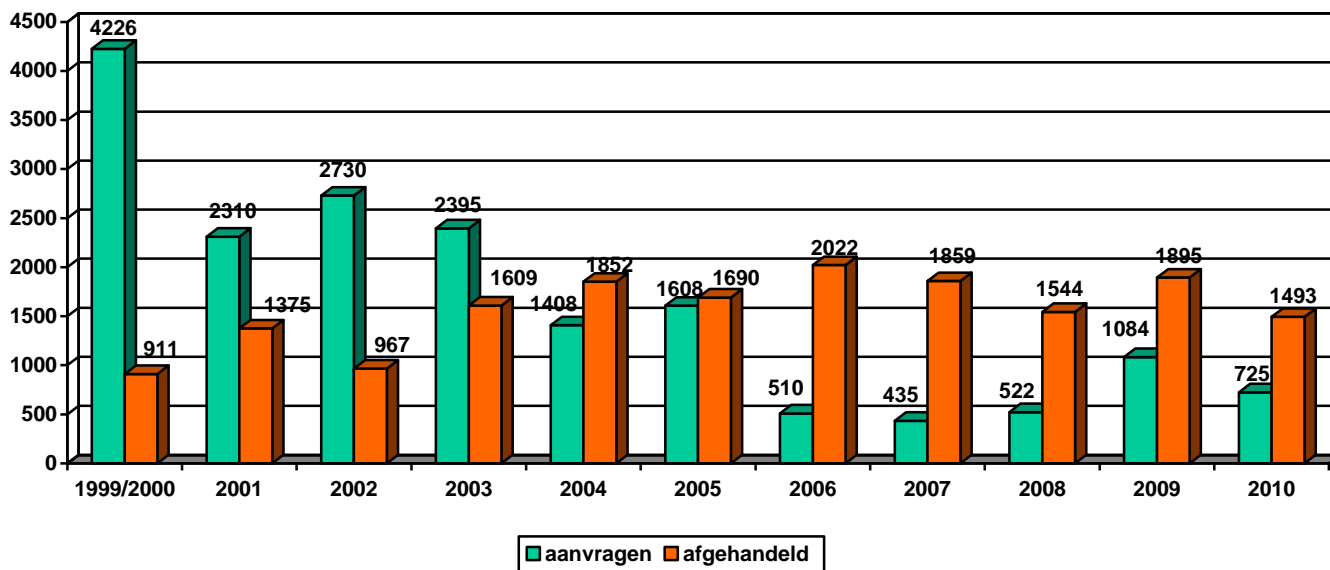
In 2010 zijn 1.493 (2009: 1.895) aanvragen afgehandeld, wat het totaal brengt op 17.217 (2009: 15.724) afgehandelde aanvragen, zijnde 96% (2009: 91%) van het totaal.

Afgehandelde aanvragen

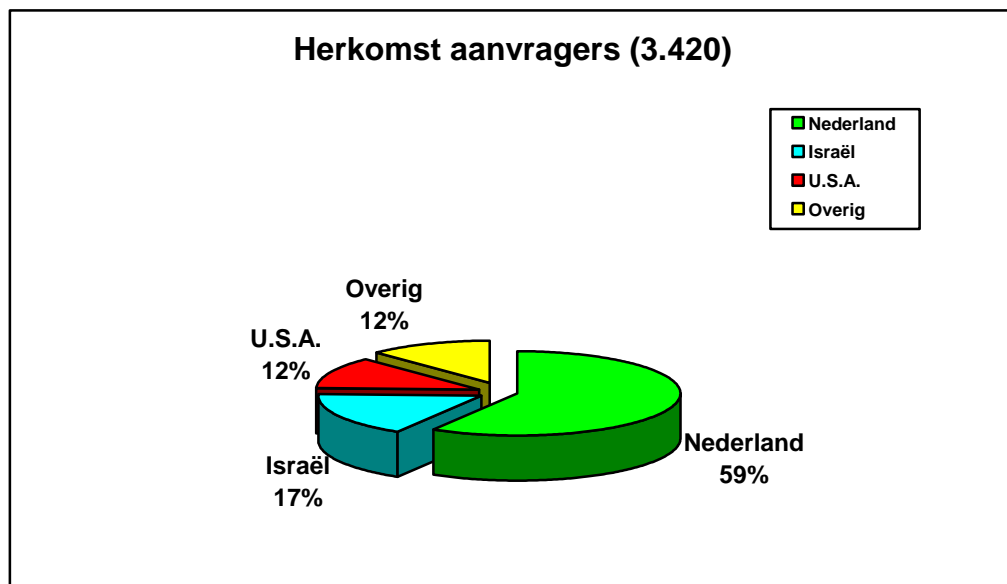
Het gehele beeld van het aantal ontvangen aanvragen ten opzichte van de afgehandelde aanvragen, met correctie van het aantal aanvragen in 2004 en 2005, ziet er als volgt uit.

Aanvragen/Afgehandeld

In 2010 zijn vijf (2009: vijf) lijsten met in totaal 510 (2009: 555) namen naar de verzekeringsmaatschappijen verzonden voor onderzoek.

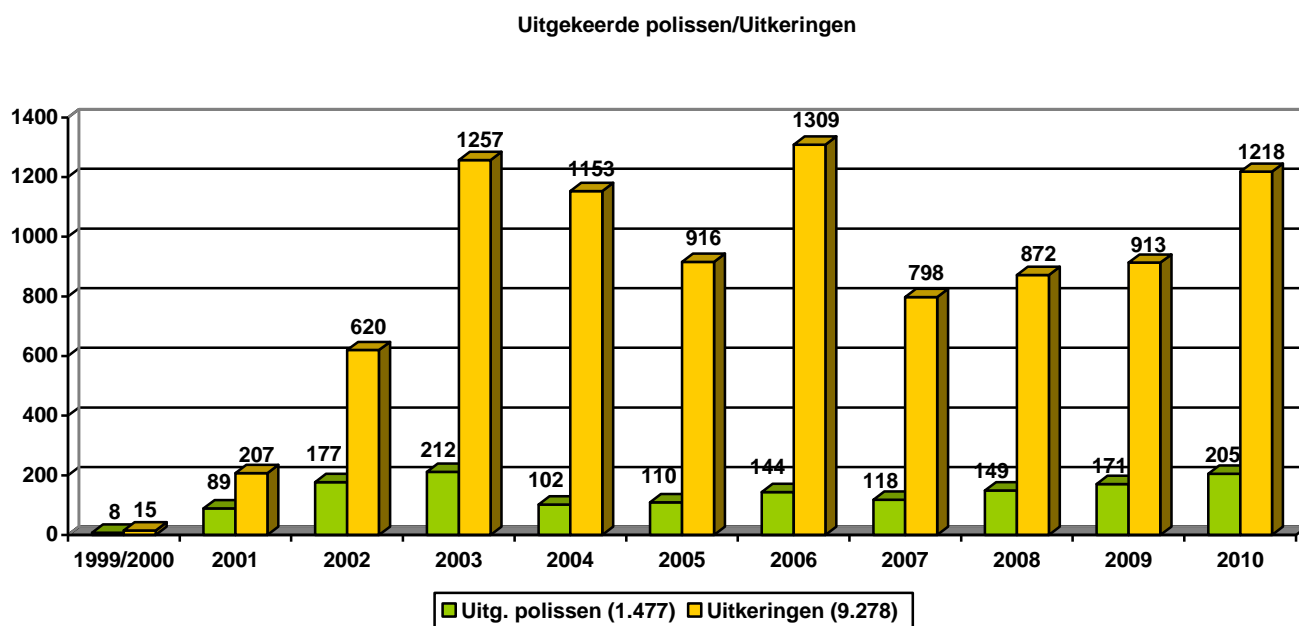
De aanvragen, afkomstig van 3.420 aanvragers, zijn voornamelijk afkomstig uit Nederland 59% (2009: 58%), daarnaast uit Israël 17% (2009: 17%) en de Verenigde Staten 12% (2009: 13%). Deze percentages zijn vrij stabiel.

6. Uitkeringen

In 2010 zijn in totaal 205 (2009: 171) polissen uitgekeerd aan 1.218 (2009: 913) rechthebbenden voor een bedrag van € 446.000,- (2009: € 570.685,-)

In totaal is er - ultimo 2010 – op grond van 1.477 polissen uitgekeerd aan 9.278 rechthebbenden.

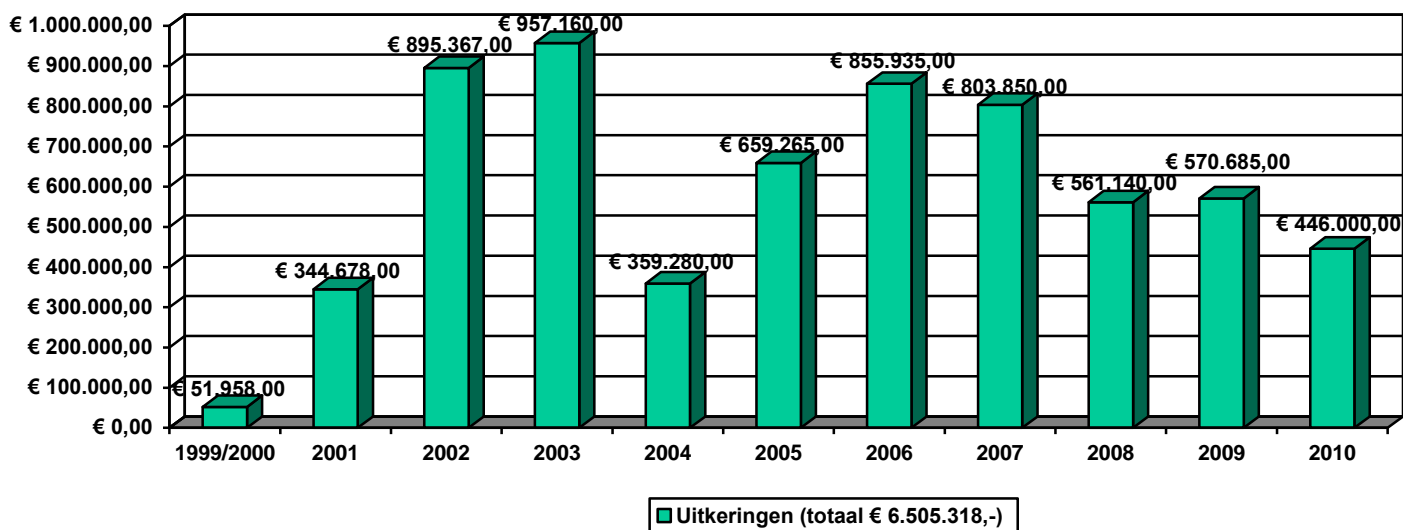
De hoogte van de uitkeringen per rechthebbende in 2010 was als volgt:

Hoogte Uitkering	Aantal
Onder € 1.000,-	1115
€ 1.000,- tot € 5.000,-	94
€ 5.000,- tot € 10.000,-	8
€ 10.000,- tot € 20.000,-	1
€ 20.000,- tot € 30.000,-	0
Boven € 30.000,-	0

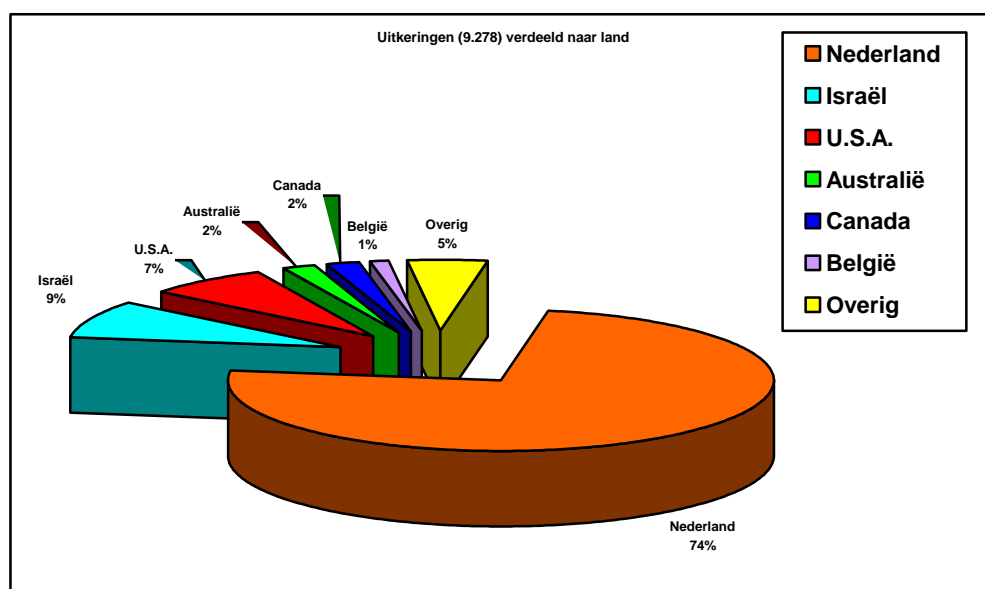
De hoogste uitkering bedroeg € 14.440,-. De gemiddelde uitkering bedroeg € 366,- (2009: € 625,-). Een verklaring voor de afname van de gemiddelde uitkering is gelegen in het feit dat er ook dit jaar relatief veel vervolgonderzoek heeft plaatsgevonden naar verder verwijderde erfgenamen, en daardoor kleinere delen van nalatenschappen.

In totaal is - ultimo 2010 - een bedrag van € 6.505.318,- uitgekeerd.

Uitgekeerde bedragen

De verdeling van de uitkeringen naar land is als volgt:

Met betrekking tot het aandeel van de huidige verzekeringsmaatschappijen in het aantal uitgekeerde polissen en bedragen kan het volgende gezegd worden. De zeven meest betrokken verzekeringsmaatschappijen met hun belangrijkste rechtsvoorgangers zijn:

AEGON

- Algemeene Friesche Levensverzekering-Maatschappij
- Eerste Nederlandsche Verzekering-Maatschappij op het leven, tegen invaliditeit en ongelukken
- De Olveh van 1879
- N.V. Levensverzekering-Maatschappij Nillmij van 1859

Delta Lloyd

- Hollandsche Sociëteit van Levensverzekeringen N.V.
- Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering (Amstleven)
- Nationaal Spaarfonds

ASR

- Utrechtse Levensverzekering Maatschappij N.V
- Hollandsche Algemeene Verzekerings-Bank (HAV Bank)
- Gresham Life Assurance Society Ltd.
- Rotterdamsche Onderlinge Maatschappij van Levensverzekeringen

Generali

- De Nederlanden van 1870

De Goudse

- De Oude Haagsche van 1836
- De Nederlandsche Spaarkas

Nationale-Nederlanden (NN)

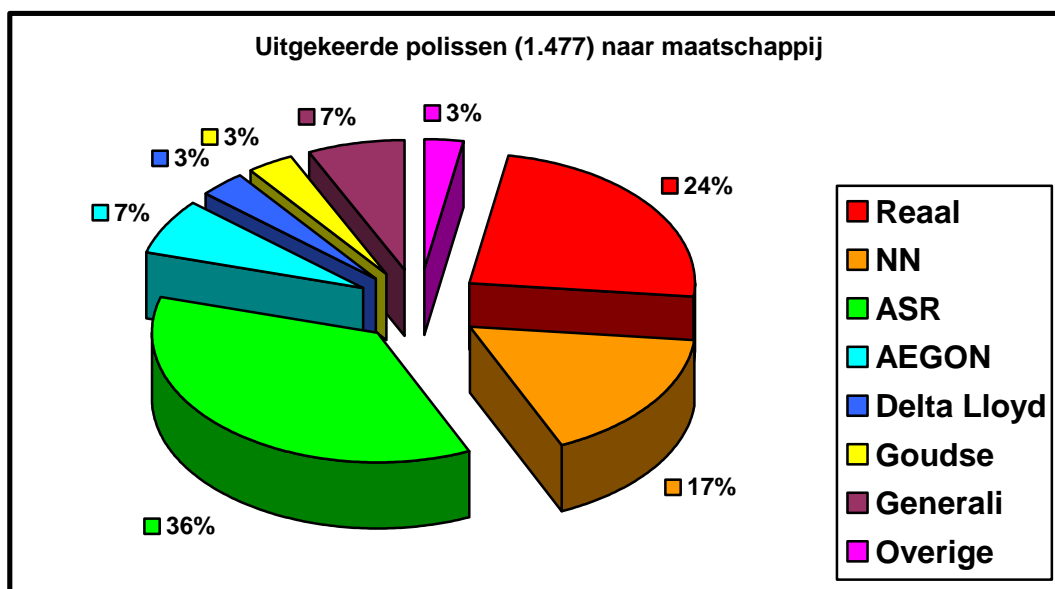
- Nationale Levensverzekering-Bank
- De Nederlanden van 1845
- Rotterdamsche Verzekering Sociëteiten (RVS)

Reaal

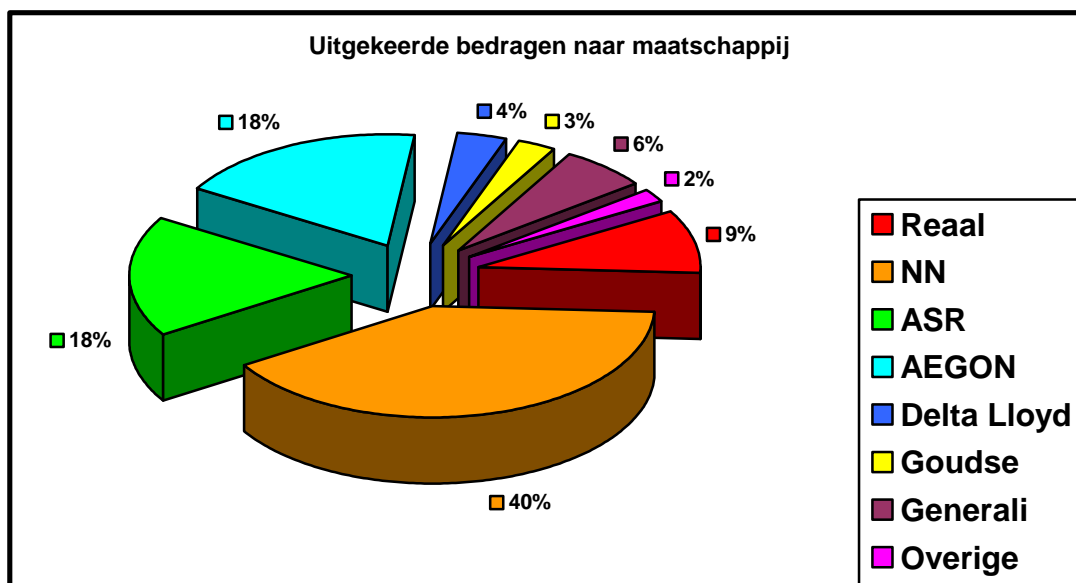
- De Centrale Arbeiders Verzekerings- en Depositobank (waarin opgegaan de Nederlandsche Handelsreizigers Vereeniging N.V. = NHRV)
- Zürich Leven

Reaal, dat verantwoordelijk was voor 600 'Centrale' polissen op de in 2000 gepubliceerde internetlijst, had tot 2008 het grootste aandeel in het aantal uitgekeerde polissen, maar dat percentage is teruggelopen van 40% in 2005 tot 24% in 2010.

ASR, dat verantwoordelijk was voor ca. 950, voornamelijk 'HAV Bank' polissen op de in 2004 gepubliceerde aanvulling op de internetlijst, ziet het percentage oplopen van 16% in 2005 tot 36% in 2010.

Met betrekking tot de uitgekeerde bedragen zien wij dat Nationale-Nederlanden het grootste aandeel voor haar rekening neemt, namelijk 40% (2009: 40%). De uitgekeerde polissen waren voornamelijk grotere kapitaalverzekeringen.

7. ICHEIC/VS/Internationale ontwikkelingen

In 1998 werd de International Commission on Holocaust Era Insurance Claims (ICHEIC), ook wel naar haar voorzitter de Commissie-Eagleburger genoemd, opgericht. Deze commissie bestond uit toezichthouders uit de Verenigde Staten op het gebied van verzekeringen, vertegenwoordigers van Israël en Joodse organisaties, en verzekeringsmaatschappijen. Het Verbond van Verzekeraars was ook lid van ICHEIC.

De Stichting heeft in 2001 een overeenkomst met de ICHEIC gesloten, waarbij afgesproken werd dat de Stichting alle ICHEIC aanvragen betrekking hebbend op Nederlandse maatschappijen in behandeling zou nemen en eventueel zou uitkeren volgens de in de overeenkomst tussen CJO en Verbond afgesproken rentefactoren.

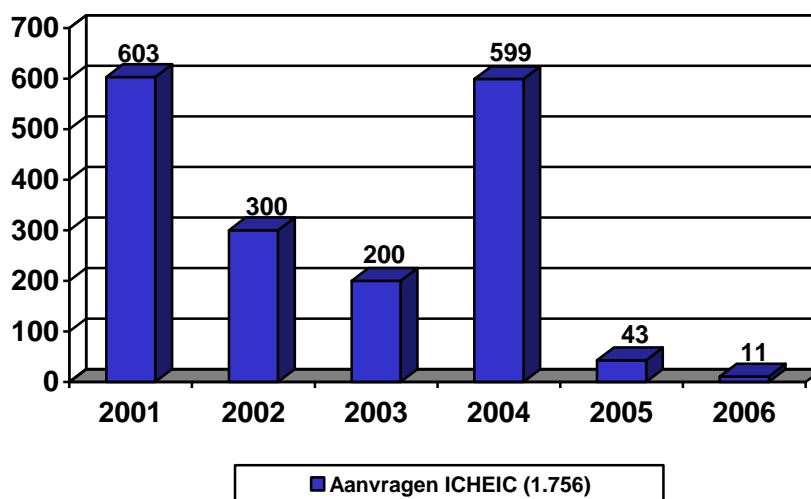
Tot en met 31 december 2003 konden aanvragen bij ICHEIC worden ingediend en de aanvraagformulieren konden tot eind maart 2004 worden ingeleverd. Velen hebben hiervan gebruik gemaakt en in de loop van 2004 zijn er bij de Stichting bijna 600 aanvragen binnengekomen.

Het registreren van deze aanvragen bleek zeer arbeidsintensief te zijn omdat de geleverde namen en data vaak incorrect, verkeerd gespeld en/of onvolledig waren. Soms was het verband met Nederland onduidelijk. Iedere ICHEIC aanvraag kon maximaal drie verschillende namen bevatten (verzekeringnemer, verzekerde en begunstigde). Voordat deze aanvragen in de reguliere registratie werden opgenomen, werden er aparte dossiers aangemaakt en werden de persoonsgegevens gecontroleerd en zonodig aangevuld.

Ultimo 2004 moesten nog ca. 200 ICHEIC aanvragen geregistreerd worden. De achterstand in de registratie is begin 2005 weggewerkt.

In 2006 zijn de laatste elf ICHEIC aanvragen ontvangen. Deze aanvragen waren het resultaat van een vergelijking van de registratie van de Stichting met die van de ICHEIC, waaruit bleek dat deze aanvragen niet bij de Stichting bekend waren.

Aanvragen ICHEIC

In totaal zijn er 1.756 ICHEIC-aanvragen ontvangen, waarvan 95% ongedocumenteerd was. Deze aanvragen zijn - ultimo 2007 – alle afgehandeld. ICHEIC heeft op 20 maart 2007 voor het laatst te Washington vergaderd en is daarna opgeheven. Er bleef nog enkele maanden een kleine staf actief om de lopende zaken af te ronden.

Nog in maart 2007 heeft een aantal afgevaardigden van het Huis van Afgevaardigden in het Amerikaans Congres een wetsontwerp ingediend, omdat zij ontevreden waren met de door ICHEIC bereikte resultaten. Dit wetsontwerp, getiteld 'Holocaust Insurance Accountability Act (H.R. 1746)', moet het mogelijk maken om in de VS rechtszaken te beginnen tegen verzekeraars. Ook was de verplichting opgenomen voor Europese verzekeraars om gegevens te publiceren over alle lopende verzekeringen tussen 1933 en 1945.

Een delegatie van het Verbond van Verzekeraars heeft in februari 2008, tezamen met de directeur van de Stichting, een bezoek gebracht aan Washington om met de stafleden van de meest betrokken politici te praten en hen te informeren over de situatie in Nederland. Het wetsontwerp is in behandeling geweest bij een aantal commissies van het Huis van Afgevaardigden en de Senaat, maar heeft niet tot een definitief voorstel geleid.

In november 2010 heeft het hoogste gerechtshof in de VS, het 'Supreme Court', een verzoek van oorlogsslachtoffers afgewezen om in Amerikaanse Staten rechtszaken te beginnen tegen het Italiaanse Generali. Als reactie hierop is in december 2010 in de Senaat een wetsvoorstel ingediend getiteld 'Restoration of Legal Rights for Claimants under Holocaust-Era Insurance Policies Act of 2010' (S. 4033). Het wetsvoorstel lijkt inhoudelijk veel op wetsvoorstel H.R. 1746.

In juni 2009 vond op initiatief van EU-voorzitter Tsjechië in Praag de conferentie "Holocaust Era Assets" plaats. Een van de doelstellingen was om de resultaten te inventariseren op het gebied van de afhandeling van Joodse WOII tegoeden sinds 1998, toen in Washington eenzelfde soort conferentie plaatsvond. Stuart E. Eizenstat, de Amerikaanse delegatieleider, deed tijdens de conferentie een oproep aan verzekeraars wereldwijd om, ook na het beëindigen van ICHEIC, door te gaan met het in behandeling nemen van individuele claims.

Den Haag, 15 maart 2011

mr. E.J. Numann
voorzitter

mr. P. Neleman
secretaris

mr. J.G.C. Kamphuisen
penningmeester